

об'єктивних тенденцій регіонального розвитку і суб'єктивних оцінок від бізнес-середовища, які закладені в основу іміджу регіону на світових ринках. Для бенчмаркетингу регіонів доцільно використовувати відносні показники розвитку, як то зайнятість у провідних галузях економіки на 1 тис. зайнятих, витрати на НДДКР на 1 особу, продуктивність праці, рівень безробіття, інвестиції на душу населення та інші, що дозволяє нівелювати вплив розміру регіону та чисельності населення на конкурентоспроможність.

Вирішення проблеми співставлення різних національних і регіональних статистичних систем стає конче важливим для підвищення ефективності аналізу конкурентоспроможності регіонів. Вдосконалення існуючих методів оцінки регіональних конкурентних переваг відкриє нові можливості для подальших теоретичних розробок концепції конкурентоспроможності регіонів і практичного впровадження подібних нововведень в міжнародні рейтинги.

Література

1. <http://www.proinno-europe.eu/page/regional-innovation-scoreboard> — Regional Innovation Scoreboard (RIS) 2009 (Hugo Hollanders (MERIT), Stefano Tarantola and Alexander Loschky (JRC))
2. <http://www.cforic.org/pages/competitiveness-reports.php> — Center for International Competitiveness

Лебедєв І. В., канд. істор. наук,
доцент, Одеський державний
економічний університет, Україна

Lebedyev I. V.,
cand. of History, docent,
Odessa state economic university,
Ukraine

КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ: МОДЕЛЬ ДЛЯ УКРАЇНИ

Розглядаються передумови виникнення, цілі, принципи, основні напрями і форми реалізації концепції корпоративної соціальної відповідальності, її роль у забезпеченні сталого розвитку.

CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY: THE MODEL FOR UKRAINE

Pre-conditions of origin, purposes, principles, basic directions and forms of realization of conception of corporate social responsibility, its role in providing of steady development are considered.

Реалізація неоліберальної стратегії трансформації економіки України, привела до глибокої кризи: валовий внутрішній продукт за період 1992—1998 рр. скоротився у 2,5 разу, а реальні доходи

населення — у 3 рази [1, с. 6]. Індекс розвитку людини на 21 пункт нижче за рівень 1990 р. [2]. Склалося порочне замкнуте коло: неефективна економіка не дозволяє достатньою мірою задовольняти соціальні потреби трудящих, накопичувати людський і соціальний капітал, що, у свою чергу, гальмує поступальний розвиток економіки.

Сучасне розуміння сталого, збалансованого і цілісного розвитку передбачає взаємну обумовленість його соціальних та економічних параметрів. Під впливом поширення загальної тенденції соціалізації економіки в теорії та практиці управління у розвинених країнах широкого поширення отримала концепція корпоративної соціальної відповідальності (КСВ). Суспільно-політичні передумови впровадження цієї концепції асоціюються з розвитком соціально-орієнтованої ринкової економіки і соціальної правової держави, становленням системи соціального партнерства, політичної та виробничої демократії.

Визначити поняття корпоративної соціальної відповідальності, на наш погляд, можна таким чином: корпоративна соціальна відповідальність полягає у безумовному виконанні міжнародних і державних соціально-трудоваих стандартів, законів країни і угод, укладених у рамках соціального партнерства, а також прийнятті додаткових зобов'язань і відповідальності за задоволення соціальних потреб як працівників підприємства (внутрішній аспект), так і за його межами (зовнішній аспект) — на муніципальному, регіональному, національному, а іноді й глобальному рівнях.

Основні цілі КСВ полягають у наступному:

- сталий (тобто без кризовий) економічний розвиток;
- підтримка у суспільстві стабільності та злагоди за допомогою соціального партнерства;
- розвиток традицій чесного і добросовісного підприємництва;
- нагромадження людського і соціального капіталу.

Формою реалізації корпоративної соціальної відповідальності є соціальна політика підприємства як система заходів, взаємин і взаємодій між суб'єктами виробничого процесу, загальні орієнтири для ухвалення рішень і дій, направлених на використання соціальних чинників економічного розвитку. Основні напрями практичної реалізації соціальної політики підприємства включають:

- створення сприятливих умов для відтворення і розвитку людського і соціального капіталу та його раціонального використання, підвищення мотивації праці;

- реалізація концепції «якості трудового життя»: забезпечення безпеки і поліпшення умов праці, зниження питомої ваги важких і шкідливих робіт;
- підтримка рівня зайнятості шляхом збереження існуючих і створення нових робочих місць;
- удосконалення соціально-трудова відносин, розвиток соціального партнерства, залучення працівників до участі у прибутках підприємства і управлінні виробництвом;
- створення сприятливого морально-психологічного клімату в колективах підприємств на принципах соціальної справедливості;
- підвищення безпеки й якості продукції;
- природоохоронна діяльність і ресурсозбереження;
- корпоративне громадянство — взаємодія з місцевими органами влади й організаціями громадян, участь в здійсненні соціальних проєктів на відповідних територіях;
- добродійність — програми й акції підтримки соціально незахищених верств населення, надання підтримки молоді, місцевих культурних, освітніх, наукових і спортивних організацій і заходів.

Практика корпоративної соціальної відповідальності вже виробила певні загальновизнані принципи, що полягають у наступному:

- безумовне виконання міжнародних і національних соціально-трудова стандартів, законів країни та угод, укладених у рамках соціального партнерства;
- добровільність і взаємна вигода у прийнятті та реалізації зобов'язань у сфері КСВ;
- різноманітність форм, методів і напрямів реалізації КСВ.

Світовий досвід свідчить, що активна реалізація концепції корпоративної соціальної відповідальності, спрямована на оптимізацію соціальних чинників виробництва, сприяння розширенню і посиленню їх дії на підвищення ефективності виробничо-комерційної діяльності, здатна принести вагомий економічний і соціальний ефект державі, бізнесу і суспільству в цілому.

Література

1. Соціально-економічний стан України: наслідки для народу та держави: національна доповідь / За заг. ред. В. М. Гейця [та ін.]. — К. : НВЦ НБУВ, 2009. — 687 с.
2. Human Development Report 2009: Ukraine — [Електроний ресурс]. — Режим доступу: <http://hdrstats.undp.org/en/countries>